

**MA'MUN
UNIVERSITETI**

**XALQLAR DO'STLIGI VA MILLIATLARARO
TOTUVLIKNI TA'MINLASHDA
OLIQ TA'LIM MUASSASALARINING O'RNI**
MAVZUSIDA XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN MATERIALLARI

URGANCH 2026

WWW.MAMUNEDU.UZ

UO‘K: 620.22(085.8)

KBK: 30.3da73

“XALQLAR DO‘STLIGI VA MILLATLARARO TOTUVLIKNI TA‘MINLASHDA OLIY TA‘LIM MUASSASALARINING ROLI” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari. –QAL‘A NASHR 2026. 458 bet.

ISBN 978-9910-8339-1-5

“Xalqlar do‘stligi va millatlararo totuvlikni ta‘minlashda oliy ta‘lim muassasalarining roli” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjumanda Xalqlar do‘stligi va millatlararo totuvlikni ta‘minlashda oliy ta‘lim muassasalaridagi umumiy do‘stlik masalalar, o‘zaro totuvlik ta‘sir masalalari, tarixiy an‘analar, xalqlarning o‘ziga xos va mushtarak jihatlarini tadqiq qilish, ta‘lim masalalari yoritilgan. Anjuman – Oliy ta‘lim tizimida millatlararo muloqot madaniyatini rivojlantirishning nazariy va amaliy asoslari, Xalqaro ta‘lim hamkorligi: global integratsiya va madaniy almashinuv mexanizmlari, Ijtimoiy barqarorlik va millatlararo totuvlikni mustahkamlashda ilmiy tadqiqotlarning o‘rni, Talabalar o‘rtasida do‘stlik, hamjihatlik va fuqarolik ongini rivojlantirish strategiyalari, yo‘nalishlarida ish olib borgan.

Ushbu anjuman materiallari Ma‘mun universiteti kengashi tomonidan to‘plam sifatida nashrga tavsiya etilgan. (2026-yil 28-fevraldagi № 7-bayonnoma)

Mas‘ul muharrir:

S.O‘.Sharifzoda – PhD., professor.

Tahrir hay‘ati raisi:

U.R.Matyakubov – Iqtisod fanlari doktori., professor.

Tahrir hay‘ati

E.M.Xudaynazarov – Pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent.

a‘zolari:

I.Rejapov– filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent

H.Yunusxo‘jayev– tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori.

Taqrizchilar:

N.E.Sobirova – f.f.d., prof.

S.R.Davletov – t.f.d., prof

QAL‘A NASHR

Salayev San'at Komilovich
O'zbekiston Respublikasi Xorazm viloyati
hokimining yoshlar siyosati, ijtimoiy rivojlantirish va
ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha o'rinbosari

Assalomu alaykum, hurmatli konferensiya ishtirokchilari!

Qadrli mehmonlar!

Shu muborak kunlarda tabiat uyg'onib, go'zal diyorimizda nafis ayol qizlarimiz bayrami "Xalqaro xotin-qizlar" bayrami nishonlonmoqda.

Sizlarni bahorning ilk nafasi bilan kirib kelgan 8-mart — Xalqaro xotin-qizlar kuni bilan chin qalbindan muborakbod etaman!

Ma'lumki, 2023-yil 11-sentyabrda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-158-sonli farmoni bilan "O'zbekiston – 2030" strategiyasi tasdiqlandi. Mazkur strategiyaga muvofiq hujjat mamlakatning uzoq muddatli rivojlanish strategiyasini belgilaydi va 7 yil ichida (2023–2030) amalga oshirilishi mo'ljallangan ustuvor yo'nalishlarni — iqtisodiyot, ijtimoiy soha, ta'lim, sog'liqni saqlash, ekologiya, davlat boshqaruvi va boshqa sohalarni qamrab oladi. Strategiyada ta'lim tizimi quyidagicha yo'lga qo'yiladi: ta'lim tizimini xalqaro standartlar darajasiga yetkazish; yoshlarni sifatli ta'lim bilan qamrab olishni kengaytirish; oliy ta'lim sifatini oshirish, xorijiy universitetlar bilan hamkorlikni kuchaytirish; o'quv dasturlarini jahon tajribasiga moslashtirish va innovatsiyalarni tatbiq etish kabi maqsadlarni amalga oshirish rejalashtirilgan.

Universitet tashkil qilinganiga atigi 5 yil bo'lgan bo'lsada, ta'limning barcha yo'nalishlarida juda katta muvaffaqiyatlarga erishib kelmoqda. Universitet professor-o'qituvchilari va talabalari jamiyatning barcha jabhalarida o'z tashabbuskorliklari bilan faoliyat olib borayotganliklarining guvohi bo'lyapmiz. Shuningdek, institutning chet el oliy ta'lim muassasalari bilan olib borayotgan hamkorliklari diqqatga sazovordir. Shu o'rinda universitetning zamonaviy texnologiyalarga asoslangan ilmiy tadqiqot markazi binosining ochilayotganini ham aytishimiz mumkin.

Mamlakatimizda 2024-yil 1-fevralda "Pedagogning maqomi to'g'risida"gi Qonunning qabul qilinishi ham ta'lim-tarbiya borasidagi mashaqqatli faoliyatingiz davlat va jamiyat tomonidan hamisha qadrlanishi uchun huquqiy zamin yaratdi. Umid qilamanki, ushbu qonun barcha pedagoglarimizni o'z kasbidan faxrlantirdi.

Bugun 7-mart sanasida universitetda "**Xalqlar do'stligi va millatlararo totuvlikni ta'minlashda oliy ta'lim muassasalarining roli**" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy anjumanning o'tkazilishi millatlararo totuvlikni ta'minlashda oliy ta'lim muassasalarining o'rni beqiyos ekanligi mustaqillik yillarida mamlakatimizning xalqaro maydonda siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy, madaniy va ayniqsa, ilm-fan sohasidagi do'stona aloqalarni yanada mustahkamlanib borayotganligidan dalolat beradi. Zotan, ta'lim-tarbiya jarayonida yosh avlodni milliy mentalitetimizga sodiq qilib tarbiyalash, dars mashg'ulotlarini zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalangan holda olib borish har bir pedagogning oldiga qo'ygan maqsadidir. Shu nuqtayi nazardan kelib chiqib, konferentsiyada ishtirok qilayotga barcha professor-o'qituvchilar ta'lim sohasida olib borayotgan faoliyati natijasida shakllangan tajribalarini ilmiy va nazariy jihatdan tahlil qilgan holda o'z mulohazalari

bilan o‘rtoqlashishlari pedagogika sohasining yanada rivojlanishiga zamin yaratadi degan fikrdamiz. Bugungi konferensiyaga chet el oliy ta‘lim muassasalaridan professorlarimizning tashrif buyurganligi, shuningdek, zoom platformasi orqali ishtirok qilayotganliklari konferensiyaning yuqori saviyaga o‘tkazilayotganligidan dalolat beradi.

Shu munosabat bilan bugungi anjuman ishiga muvaffaqiyat tilayman. Siz orqali barcha ilm-fan ahliga, siz olimlarimizga mustahkam sog‘liq, ilmiy va ijodiy ishlaringizda muvaffaqiyatlar tilayman.

**“XALQLAR DO‘STLIGI VA MILLATLARARO TOTUVLIKNI TA‘MINLASHDA OLIY TA‘LIM
MUASSASALARINING ROLI”
mavzusida xalqaro ilmiy-amaliy anjuman**

talabalarni global va ijtimoiy jarayonlarga tayyorlaydi, ularning lingvistik va gumanitar kompetensiyalarini rivojlantiradi. Virtual laboratoriyalar, AI asosidagi simulyatsiyalar, interaktiv mashg‘ulotlar va jamoaviy loyihalar ta‘lim jarayonini yanada interaktiv va amaliy qiladi.

Shuningdek, mentorship dasturlari, talabalar klublari va ijtimoiy loyiha ishlari orqali do‘stlik, hamjihatlik va fuqarolik ongini shakllantirish imkoniyati oshadi. Pedagoglar esa kooperativ o‘qitish, interaktiv seminarlar va innovatsion metodlar yordamida o‘z kasbiy malakasini oshiradi va ta‘lim sifatini yaxshilaydi.

Natijada, yangi tashabbuslar va amaliy mexanizmlar ta‘lim va ijtimoiy integratsiyani rivojlantirishda strategik ahamiyatga ega bo‘lib, oliy ta‘lim muassasalari va jamiyat o‘rtasidagi aloqalarni mustahkamlashga xizmat qiladi. Shu bois, ularni keng joriy etish va amaliyotda tatbiq etish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov I. Ta‘limda yangi yondashuvlar. — Toshkent: Fan, 2020.
2. Ahmedova D. Millatlararo muloqot nazariyasi. — Toshkent: Ma‘naviyat, 2019.
3. Boboyev H. Xalqaro ta‘lim hamkorligi. — Toshkent: Akademnashr, 2021.
4. Saidov A. Ijtimoiy barqarorlik va ilmiy tadqiqotlar. — Pedagogik jurnali, 2020.
5. To‘xtayeva M. Fuqarolik ongini rivojlantirish. — Toshkent: O‘zbekiston, 2018.
6. Xolmatov Sh. Raqamli ta‘lim va interaktiv metodlar. — Toshkent: Fan, 2020.
7. Nazarov A. Ta‘lim va ijtimoiy integratsiya. — Pedagogik jurnali, 2021.
8. G‘ulomov T. Innovatsion yondashuvlar va pedagogik texnologiyalar. — Toshkent: Fan, 2019.
9. Rasulov N. Ta‘limda raqamli platformalardan foydalanish. — Pedagogik jurnali, 2021.
10. Islomov F. Ijtimoiy barqarorlik va talabalar faolligi. — Toshkent: O‘zbekiston, 2020.

**IJTIMOYIY BARQAROR JAMIYATNI SHAKLLANTIRISHDA AKADEMIK
ERKINLIK ASOSIDA TALABALARNING ILMIY-TADQIQOT FAOLIYATI
NATIJASI**

Xudayberganov Shuhrat Shavkat o‘g‘li
Urganch davlat pedagogika instituti “Magistratura bo‘limi” boshlig‘i,
“Maktabgacha ta‘lim” kafedrasida professori v.b., p.f.b.f.d.(PhD),
mustaqil izlanuvchi,
(Xorazm viloyati, Urganch shahri)

(sh.xudayberganov.urdu@mail.ru, +99897 792 19 09)

ORCID-0009-0007-9006-8998

Annotatsiya: Ushbu maqolada ijtimoiy barqaror jamiyatni shakllantirishda akademik erkinlik asosida talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining roli va natijalari tarixiy-pedagogik va tarixshunoslik tahlillari, shuningdek, tanqidiy tahlil va tizimli yondashuv asosida ilmiy jihatdan yoritiladi. Tadqiqot jarayonida akademik erkinlik muhiti, talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatini tashkil etishning huquqiy-me‘yoriy asoslari, yetakchi universitetlar tajribasi, ilmiy faoliyatning umumiy tavsifi, tuzilmasi, vazifalari, texnologiyalari hamda ularning ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlashdagi pedagogik ahamiyati

www.mamunedu.uz

tahlil qilinadi. Shuningdek, ushbu maqolada talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyati orqali ijtimoiy ong, fuqarolik mas’uliyati, tanqidiy fikrlash, ijtimoiy faollik, barqaror qaror qabul qilish, ijtimoiy hamkorlik va ijtimoiy barqarorlik kompetensiyalarining rivojlanishi ilmiy-nazariy va metodologik jihatdan asoslanadi.

Аннотация. В данной статье с научной точки зрения освещаются роль и результаты научно-исследовательской деятельности студентов, основанной на принципах академической свободы, в формировании социально устойчивого общества с использованием историко-педагогического и историографического анализа, а также критического анализа и системного подхода. В ходе исследования анализируются среда академической свободы, нормативно-правовые основы организации научно-исследовательской деятельности студентов, опыт ведущих университетов, общая характеристика научной деятельности, её структура, функции и технологии, а также их педагогическое значение в обеспечении социальной устойчивости. Кроме того, в статье теоретически и методологически обосновывается, что в процессе научно-исследовательской деятельности студентов формируются социальное сознание, гражданская ответственность, критическое мышление, социальная активность, способность к устойчивому принятию решений, социальное сотрудничество и компетенции социальной устойчивости.

Annotation. This article scientifically examines the role and outcomes of students’ research activities based on academic freedom in the formation of a socially stable society, using historical-pedagogical and historiographical analyses, as well as critical analysis and a systems-based approach. The study analyzes the academic freedom environment, the legal and regulatory foundations for organizing students’ research activities, the experience of leading universities, the general characteristics, structure, functions, and technologies of research activities, as well as their pedagogical significance in ensuring social stability. In addition, the article theoretically and methodologically substantiates that through students’ research activities, the development of social consciousness, civic responsibility, critical thinking, social activity, sustainable decision-making, social cooperation, and social stability competencies is ensured.

Kalit so‘zlar: ilmiy tadqiqot, talaba, akademik erkinlik, imtihon-munozara, madaniyat, yondashuv, tarixiy kelib chiqish.

Ключевые слова: научное исследование, студент, академическая свобода, экзамен-дискуссия, культура, подход, исторический фон.

Key words: scientific research, student, academic freedom, exam-discussion, culture, approach, historical background.

Har qanday pedagogik nazariyaning rivojlanish tarixi pedagogik hodisalarning butun xilma-xilligini tadqiq etish va tavsiflash imkonini beruvchi ma’lum bir tushunchaviy tizimni izlashga bo‘lgan intilish bilan tavsiflanadi.

Talabalar ilmiy-tadqiqot faoliyatining mohiyati va tuzilishini quyidagi yondashuvlar asosida tahlil qilish mumkin:

1) Tizimli yondashuv.

So‘nggi yillarda murakkab pedagogik obyektlarni o‘rganish va o‘zgartirish uchun tizimli yondashuvga asoslangan samarali ilmiy usullar shakllanib, amaliyotda keng qo‘llanila boshlandi.

Tizimli-tanqidiy yondashuv hamda umumiy tizimlar nazariyasi pedagogika, falsafa va oliy ta’lim metodologiyasi bilan chambarchas bog‘liq bo‘lib, ularning asosiy vazifasi

“XALQLAR DO‘STLIGI VA MILLATLARARO TOTUVLIKNI TA‘MINLASHDA OLIY TA‘LIM MUASSASALARINING ROLI”

mavzusida xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MUNDARIJA

I-SHO‘BA	
Eri Kurniawan. THE ROLE OF SCIENTIFIC RESEARCH IN STRENGTHENING SOCIAL STABILITY AND INTERETHNIC HARMONY: LESSONS FROM THE BADUY COMMUNITY, INDONESIA	3
Rajapov Odilbek Anvarbekovich. Umarov Doniyor Azadbekovich GLOBALLASHUV SHAROITIDA TIBBIYOT OLIY TA‘LIM MUASSASALARIDA MILLATLARARO TOTUVLIK VA MADANIYATLARARO MULOQOTNI MUSTAHKAMLASH: TURKMANISTONLIK TALABALAR MISOLIDA	6
Aliyeva Sevinge Jangi kizi. THE ROLE OF SCIENTIFIC RESEARCHES IN THE MODERN SOCIETY	9
Masharipova Manzura Alimbayevna., Palvonnazarova Charos Xakimovna. OLIY TA‘LIMDA MILLATLARARO MULOQOT MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY VA STRATEGIK ASOSLARI	11
Baxtiyorova Vasilaxon Muzaffarovna., Raximova Sadoqat Mamutovna. OLIY TA‘LIM MUASSASALARIDA SUG‘URTA TIZIMI ORQALI TALABALAR IJTIMOY XAVFSIZLIGINI TA‘MINLASH VA FUQAROLIK ONGINI RIVOJLANTIRISH	14
Kuvondik Kodirov., Gulzoda Artikov. COMPARATIVE ANALYSIS OF UNIVERSITY STUDENT EXCHANGE PROGRAMS AND INDEPENDENT STUDY ABROAD: OPPORTUNITIES AND RISKS	16
N.B.Karimova. OLIY TA‘LIM TIZIMIDA RAQAMLI TA‘LIMDA AXBOROT XAVFSIZLIGI VA SHAXSIY MA‘LUMOTLARNI HIMOYALASH MASALALARI	19
O‘rinboyev Ulug‘bek Otabekovich., Bekbergenov G‘ayrat Shuxratovich. OLIY TA‘LIM TIZIMINING MINTAQAVIY RIVOJLANISHDAGI IQTISODIY ROLI	22
Alisher Ergashev Rasuljon ugli. SUN‘IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ORQALI INGLIZ TILI O‘QITISHDA SHAXSGA YO‘NALTIRILGAN TA‘LIM	25
Ruzmetov Sherzod Arslon o‘g‘li. OLIY TA‘LIM MUASSASALARIDA FUQAROLIK ONGINI RIVOJLANTIRISHDA PSIXOLOGIK FAOLIYATNING STRATEGIK AHAMIYATI	28
Xolmurotov Fozil Saribayevich. OLIY TA‘LIM MUASSASALARIDA MILLATLARARO MULOQOT MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI VA INSON KAPITALINI SHAKLLANTIRISHDAGI O‘RNI	30

“XALQLAR DO‘STLIGI VA MILLATLARARO TOTUVLIKNI TA‘MINLASHDA OLIY TA‘LIM MUASSASALARINING ROLI”

mavzusida xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

ALMASHINUV VA TA‘LIM HAMKORLIGI	
Mustafo Yunusxo‘jayev. NAJMIDDIN KUBRONING TARBIYAVIY QARASHLARI	448
Masharipova Xosiyat Matrasulovna. O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA 2025-YILDA INFLYATSIYA DARAJASI: DINAMIKA, TARKIBIY VA MAKROIQTISODIY TAHLIL	450
Matkarimov Akbar Muso o‘g‘li. DAVLAT BYUDJETIDA IJTIMOIIY SOHALARGA XARAJATLARNING ULUSHI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY SAMARADORLIGI	454
Mavlanova Barchinoy Shonazar qizi. O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASINING 2025-YILDA YALPI ICHKI MAHSULOTINING IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO‘YICHA TARKIBI, DINAMIKASI VA STRUKTURAVIY O‘ZGARISHLARI	457
Sherjonov Sherjon Alijan o‘g‘li. RAQOBAT VA UNING IQTISODIYOTDAGI ROLI	459
Мадрахимова Барно Фрунзевна. ФОРМИРОВАНИЕ ЭТНОКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ	462
H.Z.Yunusxo‘jayev. O‘ZBEKISTON TARIXIY TARAQQIYOTINING ZAMONAVIY BOSQICHIDA IJTIMOIIY DAVLATNI SHAKLLANTIRISH OMILLARI	464
III-SHO‘BA	
Кайролла Динара Нуржановна., Эуелбек Акмаржан Өсемханқызы. ПРИМЕНЕНИЕ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ	466
Умид Бекмухаммад. БОШҚИРД ВА ТАТАР ПЕДАГОГЛАРИНИНГ ХОРАЗМ ЖАДИД МАКТАБЛАРИДАГИ ФАОЛИЯТИ ҲАМДА ТАЪЛИМ ТАРАҚҚИЁТИГА ҚЎШГАН ҲИССАЛАРИ	469
Davletov Sanjarbek Rajabovich. GLOBALLASHUV SHAROITIDA IJTIMOIIY BARQARORLIK VA MILLATLARARO TOTUVLIKNI MUSTAHKAMLASH OMILLARI	473
Dehqonboyeva Zarifa Akramjon qizi. YANGI TASHABBUSLAR VA AMALIY MEKANIZMLAR ORQALI TA‘LIM VA IJTIMOIIY INTEGRATSIYANI TAKOMILLASHTIRISH: PEDAGOGIK YONDASHUV VA INNOVATSIYA	476
Xudayberganov Shuhrat Shavkat o‘g‘li. IJTIMOIIY BARQAROR JAMIYATNI SHAKLLANTIRISHDA AKADEMIK ERKINLIK ASOSIDA TALABALARNING ILMIY-TADQIQOT FAOLIYATI NATIJASI	479
Ro‘ziyeva Zarnigor Otabek qizi. YANGI O‘ZBEKISTON SHAROITIDA	484